

Výročná správa o činnosti
Univerzitnej knižnice
Katolíckej univerzity v Ružomberku
2013

Knižničný fond

Všetky pracoviská UK KU naďalej používajú KIS Virtua, prostredníctvom ktorého sú zapojené do súborného katalógu knižníc *Slovenská knižnica* v SR.

Medzi hlavné priority UK KU patrí sprístupňovanie čo najväčšieho počtu knižničných jednotiek (KJ) pre svojich používateľov. Ročný prírastok v roku 2013 tvorí 14 225 KJ. V porovnaní s rokom 2012 to znamená nárast o 944 KJ (tab. č. 1). Prírastky knižničného fondu tvoria predovšetkým dary, nasleduje kúpa a výmena. Z typov dokumentov sa najviac spracovávajú knihy, kvalifikačné a záverečné práce. Z knižničného fondu sa vyradilo 26 KJ, ktoré sú evidované v zozname úbytkov.

UK má 1 223 tlačených titulov periodík a približne 122 797 elektronických titulov časopisov, prístupných prostredníctvom elektronických databáz. V počte dochádzajúcich periodík nastal v porovnaní s minulým rokom mierny pokles (Tab. č. 1). Zoznam aktuálne dochádzajúcich periodík ako aj zoznam všetkých periodík je prístupný na webovej stránke UK. Naďalej pokračujeme v prispievaní do Súborného katalógu periodík (SKP). V roku 2013 bolo spracovaných 1 122 záznamov.

Tab. č. 1 Akvizícia knižničného fondu UK KU 2010-2013

Akvizícia	2010	2011	2012	2013
Prírastok knižničných jednotiek	14 973	11 927	13 281	14 225
z toho kúpou	3 045	2 391	1 980	2 190
z toho darom	11 812	9 334	11 150	11 932
z toho výmenou	107	89	124	67
z toho inak (náhrada)	9	113	27	36
z prírastku knihy	6 524	10 052	11 550	11 102
z prírastku audiovizuálne a elektronické dok.	72	32	102	98
z prírastku iné (kvalifikačné práce)	8 169	1 765	1 615	2 669
Počet titulov dochádzajúcich periodík	216	196	207	191
Úbytky knižničných jednotiek	1 753	18	309	26
Celkový stav knižničného fondu	129 863	128 012	140 897	155 096

Aj v tomto roku mali používatelia UK KU možnosť využívať vybrané elektronické informačné zdroje prostredníctvom projektu *Národný informačný systém podpory výskumu a vývoja na Slovensku – prístup k elektronickým informačným zdrojom (NISPEZ)*. V rámci národnej licencie bol i naďalej zabezpečený prístup do databáz EBSCO. KU zakúpila štyri

kolekcie databázy JSTOR (I., II, III., V.) (Tab. č. 2). V rámci skúšobných prístupov bol používateľom umožnený vstup do týchto databáz: eBook Academic Subscription Collection , Amirsys Pathology Reference Center, International Index to Performing Arts, Maternity and Infant Care, The Gerritsen Collection of Aletta H. Jacobs, ProQuest Dissertations and Theses, Cambridge Journals, DynaMed, Joanna Briggs Institute EBP Database.

UK KU prijala významný dar od rektora Katolíckej univerzity v Ružomberku profesora Tadeusza Zasepu, PhD., ktorý tvorilo približne 100 000 KJ z rôznych oblastí, najmä z humanitných vied a matematiky. Ďalšie knižničné dary sme získali z Centra Aletti v Olomouci, od prof. Milana S. Ďuricu, pána Antona Semeša, Ing. Bohdana Telgárskeho a mnohých iných darcov.

Na nákup knižničného fondu bolo celkovo vynaložených 49 016,82 EUR (tab. č. 2). V porovnaní s rokom 2012, počet KJ získaných kúpou, ako aj množstvo finančných prostriedkov vynaložených na ich nákup mierne stúpol (Tab. č. 3).

Aj v tomto roku sa UK KU podarilo získať dotáciu z Ministerstva kultúry SR v programe 2.5 Akvizícia knižníc, vďaka ktorej boli zakúpené knihy v hodnote 2 403,96 EUR, celkovo 137 titulov a 2 191 exemplárov.

Tab. č. 2 Finančné náklady na nákup knižničného fondu UK KU v roku 2013

Fakulty	Knihy (€)	Časopisy (€)	JSTOR (€)	Spolu (€)
Fakulta zdravotníctva	4 532,27	262,33	0,00	4 794,60
Filozofická fakulta	11 434,28	4 431,07	1 800,00	17 665,35
Pedagogická fakulta	13 218,30	1 954,00	1 255,00	16 427,30
Teologická fakulta	5 290,78	939,74	0,00	6 230,52
Univerzitná knižnica	2 481,96	0,00	0,00	2 481,96
SPOLU	38 300,70	7 661,12	3055,00	49 016,82

Tab. č. 3 Finančné náklady na nákup knižničného fondu UK KU v rokoch 2010-2013

Rok	Vyčlenené financie na nákup literatúry (€)	Počet kúpených knižničných jednotiek (KJ)	Medziročný rast / pokles
2009	67 924 €	5 938	
2010	63 948 €	3 045	↓
2011	50 551 €	2 391	↓
2012	40 338 €	1 980	↓
2013	49 017 €	2 190	↑

V roku 2013 bola UK KU, vďaka kvalite bibliografických záznamov, vybratá do konzorcia knižníc KIS3G, ktoré sa bude podieľať sa na tvorbe menných autorít v rámci Súborného katalógu Slovenská knižnica.

Knižničné služby a používatelia

UK sa neustále snaží skvalitňovať a rozširovať služby svojim používateľom. V roku 2013 bolo v UK KU 7 492 registrovaných používateľov (Tab. č. 4), čo je v porovnaní s rokom 2012 nárast o 21%. Študenti predstavujú 84% z celkového počtu používateľov. Z celkového počtu študentov KU je v UK registrovaných 93%. Vďaka novým priestorom UK KU vzrástla návštevnosť knižnice šesťnásobne. V starých priestoroch v Ružomberku sa mesačná návštevnosť pohybovala priemerne okolo 2 400 študentov, kým v nových priestoroch to bolo okolo 14 800 študentov.

Celkový počet výpožičiek predstavuje 106 391, z toho je 79 922 absenčných a 26 469 prezenčných výpožičiek (Tab. č. 4 a 5). Na poklese počtu výpožičných jednotiek malo vplyv sťahovanie do nových priestorov, pretože knižnica v Ružomberku bola zatvorená od júla do 25. septembra 2013.

Tab. č. 4 Knižničné služby poskytované UK KU

Knižničné služby	2010	2011	2012	2013
Výpožičky spolu	122 466	136 424	136 463	106 391
z toho absenčné výpožičky	70 257	95 200	100 275	79 922
z toho prezenčné výpožičky	52 209	41 224	36 188	26 469
z toho prezenčné periodiká	7 029	10 052	9 085	8 539
MVS iným knižniciam	728	778	672	474
MVS z iných knižníc	517	581	540	575
Počet vypracovaných bibliografií a rešerší	408	436	573	452
Registrovaní používatelia	5 144	5 759	6 194	7 492
z toho poslucháči VŠ	3 928	4 284	4 930	6 276
Potenciálni používatelia	7 967	8 433	8 042	7 397
z toho poslucháči VŠ	7 299	7 758	7 369	6 734
Akcie informačnej výchovy	13	5	17	15

Tab. č. 5 Výpožičné služby v UK KU na jednotlivých pracoviskách

		2010	2011	2012	2013
Absenčné výpožičky	SPOLU	70 590	95 200	100 275	79 922
	Ružomberok	59 323	77 987	84 309	68 962
	Košice	7 983	11 540	10 829	7 350
	Spiš	3 284	5 673	5 137	3 610
Prezenčné výpožičky	SPOLU	45 609	41 222	36 188	26 469
	Ružomberok	17 983	18 782	23 628	17 670
	Košice	21 940	15 751	8 633	6 035
	Spiš	5 686	6 691	3927	2 764
Spolu		122 466	136 424	136 463	106 391

UK KU má v prevádzke šesť biblioboxov, ktoré umožňujú bezpečné a spoľahlivé vrátenie kníh bez nutnosti osobnej návštevy knižnice i mimo otváracej doby (Tab. č. 6). Vrátené dokumenty sú z biblioboxov vyberané dvakrát denne počas pracovných dní. Odpísanie výpožičky z konta čitateľov prebehne najneskoršie nasledujúci pracovný deň a čitateľ má možnosť si vrátenie overiť cez on-line katalóg.

V júni spustilo pracovisko v Košiciach selfcheck, čo umožňuje používateľom vypožičať si dokumenty samostatne, bez asistencie pracovníkov knižnice

Tab. č. 6 Počet dokumentov vrátených prostredníctvom biblioboxov

Počet dokumentov vrátených cez Bibliobox	UK RBK	Košice	Spiš	Poprad	Spolu
2012	11 227	2 090	1 112	-	14 429
2013	9 958	2 302	847		13 107

Oproti minulému roku bol zaznamenaný zvýšený počet využívania web stránky UK a klesol počet poskytovania informácií prostredníctvom e-mailu a služby Spýtajte sa knižnice (Tab. č. 7). Významný je tiež fakt, že on-line katalóg je súčasťou webového portálu Slovenská knižnica.

Tab. č. 7 Elektronické služby UK v rokoch 2011 a 2012

Elektronické služby	2011	2012	2013
E-mail	2 325	3 068	2 624
Web stránka	75 170	83 695	85 243
Spýtajte sa knižnice	15	28	26

UK aj v tomto roku organizovala rôzne podujatia, z ktorých najvýznamnejšie sú uvedené v tabuľke č. 8. Okrem spomenutých podujatí UK KU organizovala mnohé prehliadky novej budovy UK KU pre študentov a vyučujúcich KU, žiakov základných a stredných škôl (z okresu Ružomberok a Spišská Nová Ves), pracovníkov knižníc, seniorov, kresťanskú mládež SR, návštevníkov podujatia AKADEM.

Počas Týždňa slovenských knižníc sme používateľom odpustili registračné a sankčné poplatky a zdarma ponúkli multiplikáty darovaných kníh.

Tab. č. 8 Vybrané podujatia organizované UK KU v roku 2013

Mesiac	Vybrané podujatia organizované UK KU v roku 2013	Pracovisko
Január	Výstava - Košickí fotografi – K-91 Mgr. M. Černý a Mgr.L. Magyarová – „Naše mesto KOŠICE“	UK KU Košice
	Prezentácia knihy Ekumena Košice 1994-20	UK KU Košice
	Vernisáž výstavy prác z klasického kreslenia absolventky kurzu A-Z Renáty Bacúrovej pod pedagogickým vedením Mgr. Lenky Magyarovej.	UK KU Košice
Február	Exkurzia pre študentov 1. ročníka Fakulty umení z odboru architektúra Technickej univerzity v Košiciach	UK KU Košice
	Výstava fotografií z misie v Tanzánii – Misia SHELUI Emília Biháriová a Zuzana Ďuríková	UK KU Košice
Marec	Týždeň slovenských knižníc - výstava vzácných historických kníh s výkladom ThLic. Tomáša Filipa, PhD.	UK KU Košice
	Poplenérová výstava fotografií Združenia košických fotografov K-91 z oblasti Polonín	UK KU Košice
Apríl	Výstava fotodokumentu "svietienu" - Peter Sedlák	UK KU Košice
Máj	Trojruža – literárno-umelecká súťaž	UK KU Ružomberok
	Výstava akademického maliara Štefana Leonarda Kostelničáka pod názvom Čaro ornamentu. Kurátorka výstavy PhDr. Gabriela Čiasnohová pripravila seminár pre našich študentov Celoživotného vzdelávania.	UK KU Košice
Júl	Detská univerzita – workshop: Kto ma nájde (nielen pre knihomoľov)	UK KU Košice
August	STROM – 28. medzinárodný salón fotografie	UK KU Košice

Mesiac	Vybrané podujatia organizované UK KU v roku 2013	Pracovisko
August	Pracovná návšteva z Krajskej knižnice v Žiline z Úseku odbornej literatúry a Koordinácie kultúrno-výchovnej činnosti, vedúci KIS centrálnej knižnice Mgr. Daniel Husárik	UK KU Košice
25.9.2013	SLÁVNASTNÉ OTVORENIE NOVEJ BUDOVY UK KU	UK KU Ružomberok
September	Informačné hodiny v knižnici pre denných študentov 1. ročníkov TF KU (3x)	UK KU Košice
	Informačné hodiny v knižnici pre denných študentov 1. ročníkov TF KU	UK KU Spišské Podhradie
September	Výstava o stavbe novej UK	UK KU Ružomberok
	Informačná hodina pre denných študentov 1. ročníky FF KU	UK KU Ružomberok
	Pracovná návšteva riaditeľky Akademickej knižnice Vysokiej školy bezpečnostného manažérstva v Košiciach Ing. Márie Schürgerovej.	UK KU Košice
Október	Prednáška Kolégium rektora - Ján Dolný - vzťah viery a rozumu v živote a diele bl. J. H. kardinála Newmana	UK KU Ružomberok
	Výstava s misijnou tematikou	UK KU Spišské Podhradie
	Prednáška pre študentov – ERAZMUS - pani Grochálová, (SAIA, Žilina)	UK KU Ružomberok
	Prednáška: Galileo Galilei, Rosangela Libertini	UK KU Ružomberok
	Informačná hodina pre denných študentov FZ KU - Verejné zdravotníctvo	UK KU Ružomberok
	Výstava Via Cassoviensis, pod záštitou košického arcibiskupa Bernarda Bobera	UK KU Košice
	Konferencia UNIFOS	UK KU Ružomberok
	Pracovná návšteva riaditeľky univerzitnej knižnice Trnavskej univerzity	UK KU Ružomberok
November	Informačná hodina pre študentov FZ KU - Ošetrovatel'stvo	UK KU Ružomberok
	Konferencia – Roadshow Moderný učiteľ 2013	UK KU Ružomberok
	Beseda pre žiakov základných škôl o knihách a knižniciach spojenú s prehliadkou knižnice	UK KU Spišské Podhradie

Mesiac	Vybrané podujatia organizované UK KU v roku 2013	Pracovisko
	Uvedenie knihy Poľné kvety; Autor: Rudolf Jurolek Ilustroval: Ján Kudlička	UK KU Ružomberok
	Informačná hodina pre študentky Strednej zdravotnej školy sv Alžbety v Košiciach pod vedením MUDr. Viery Šimočkovej.	UK KU Košice
	Beseda s autorom knihy Jánom Zachariášom „Medzi trónom a nebom“ V rámci 24. ročníka FSU/MMK	UK KU Košice
December	Premietanie filmu Organ v nebi - Matúš Demko	UK KU Ružomberok

Priestory a technické vybavenie

KU v roku 2013 dokončila stavbu novej budovy UK. Počas mesiacov jún – september pracovníci knižnice za pomoci brigádnikov zbalili a presťahovali knižničný fond a zariadenie UK. Presťahovalo sa približne 2 958 banánových škatúľ kníh a periodík, z toho bolo 1 625 škatúľ z voľného výberu, okolo 817 škatúľ zo skladov a 516 škatúľ periodík. Dňa 25. septembra 2013 bola budova slávnostne otvorená a od tohto dňa UK sídli v priestoroch, ktoré zodpovedajú všetkým požiadavkám kladeným na moderné akademické knižnice.

V novej budove UK KU sa nachádzajú 2 tiché študovne, 1 počítačová študovňa, 1 konferenčná a 1 prednášková miestnosť. Okrem študovní je možné študovať v otvorenom priestore UK, kde sa nachádzajú stoly so stoličkami, či pohodlné kreslá a sedačky. Študenti môžu využívať počítače, ktoré sú rozmiestnené po knižnici, zapožičať si notebook alebo pracovať na vlastných počítačoch, pretože v UK sa v stoloch nachádzajú zásuvky na elektrickú energiu a pripojenie na internet. V celej budove je možné wifi pripojenie na internet. Na samostatné vypožičanie kníh slúžia selfchecky, z ktorých jeden má aj licenciu na vracanie kníh. Knihy je možné vrátiť aj prostredníctvom biblioboxov. Používatelia môžu využívať kopírovacie zariadenia a najmodernejšie skenery. V novej budove UK KU sa nachádza aj kníhkupectvo a kaviareň. Priestory knižnice spríjemňujú diela doc. akad. mal. Pavla Ruska, ArtD. – Otčenáš a Nádej. Prehľad o základnom priestorovom a technickom vybavení UK KU poskytuje tabuľka č. 9.

Na pracovisku v Košiciach bol vybudovaný bezbariérový prístup do knižnice, ktorí ocenili naši čitatelia –vozičkári a časť knižničného fondu bola preložená do nových regálov, ktoré nám darovala Univerzitná knižnica Technickej univerzity v Košiciach.

UK využíva technológiu založenú na rádio-frekvenčnej identifikácii (RFID). Na ochranu knižničného fondu sú používané elektromagnetické pásy.

Tab. č. 9 Základné priestorové a technické vybavenie UK KU v rokoch 2010 - 2013

Priestory a technické vybavenie	2010	2011	2012	2013
Počet miest v študovniach a čítárňach	183	183	183	561
Celková plocha knižnice v m²	2 473	2 473	2 473	6 776
z toho priestory pre používateľov	1 723	1 723	1 723	5 035
Počet selfcheckov	0	5	5	5
Počet biblioboxov	0	4	4	6
Počet pracovných staníc 3M	0	6	6	9
Počet digitálnych knižničných asistentov (DLA)	0	4	4	4
Počet detekčných brán	1	5	5	5
Počet kombinovaných de/aktivátorov	3	7	7	9
Počet počítačov	168	180	168	381
Počet skenerov (Treventus)	2	2	2	2
Počet skenerov pre študentov	1	1	2	6
Počet kopírovacích zariadení pre študentov	4	4	4	9
Online katalóg na internete (áno=1, nie=0)	1	1	1	1
Počet prevádzkových hod. pre používateľov	68	54	54	58

Zamestnanci knižnice

Napriek novým priestorom počet zamestnancov knižnice ostal nezmenený (Tabuľka č. 10). Nedostatok pracovníkov sme kompenzovali brigádnikmi, ktorých nám poskytli fakulty KU a pracovníkmi, ktorí boli financovaní Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny. Ich práca spočívala najmä v zakladaní kníh, kontrole fondu, adjustácií a konzultačných službách.

Tab. č. 10 Počet a vzdelanie zamestnancov UK KU

Zamestnanci knižnice	2010	2011	2012	2013
Počet zamestnancov (fyzické osoby)	18	17	18	18
zamestnanci vykonávajúce knižničnicke činnosti	17	16	17	17
so základným knižničným vzdelaním (kvalifikačný kurz)	9	9	13	13
s odborným knižničným vzdelaním (VŠ, SOŠ)	3	2	2	2
Počet zamestnancov (prepočítaný stav na plný úväzok)	18	17	18	18

Dvaja pracovníci knižnice z pracoviska v Košiciach sa zúčastnili na dvoch mobilitách pracovníka za účelom školeniach v rámci programu ERAZMUS a to v Knižnici na Teologickej fakulte Jihočeskej univerzity v Českých Budějovicích a v Knižnici Teologickej fakulty Univerzity v Ljubljane v Slovinsku. UK KU prijala v rámci ERAZMU za účelom školenia pracovníčku knižnice z Katolíckej Univerzity Lubelski Jana Pawła II, dve pracovníčky z State Higher Vocational School in Nowy Sacz a jednu pracovníčku z Knižnice Gál Ferenc College zo Szegedu.